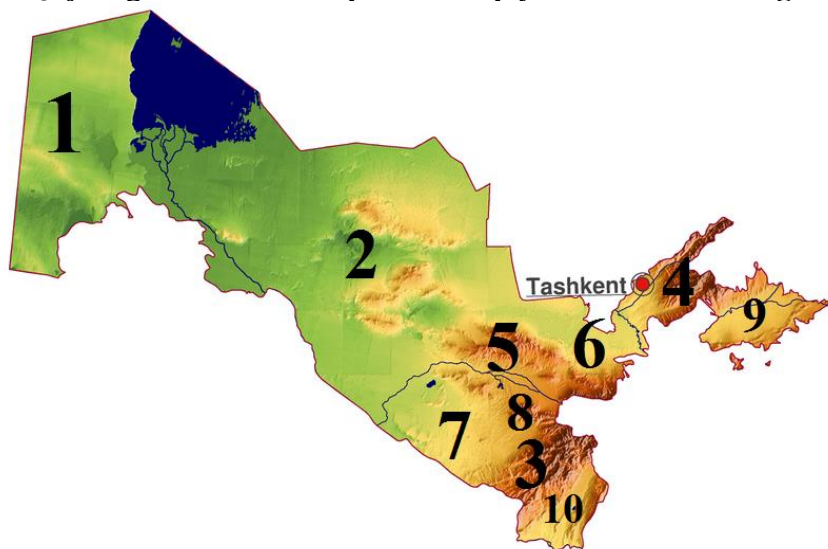

1-qism: Har bir topshiriq 1,3 balldan baholanadi

1. Qaysi ko'l Janubiy Amerika materigining shimolida joylashgan?

- A) Titikaka B) Poopo C) Marakaybo D) Patus

2. Quyidagi xaritada 6-raqam bilan qaysi hudud ko'rsatilgan?

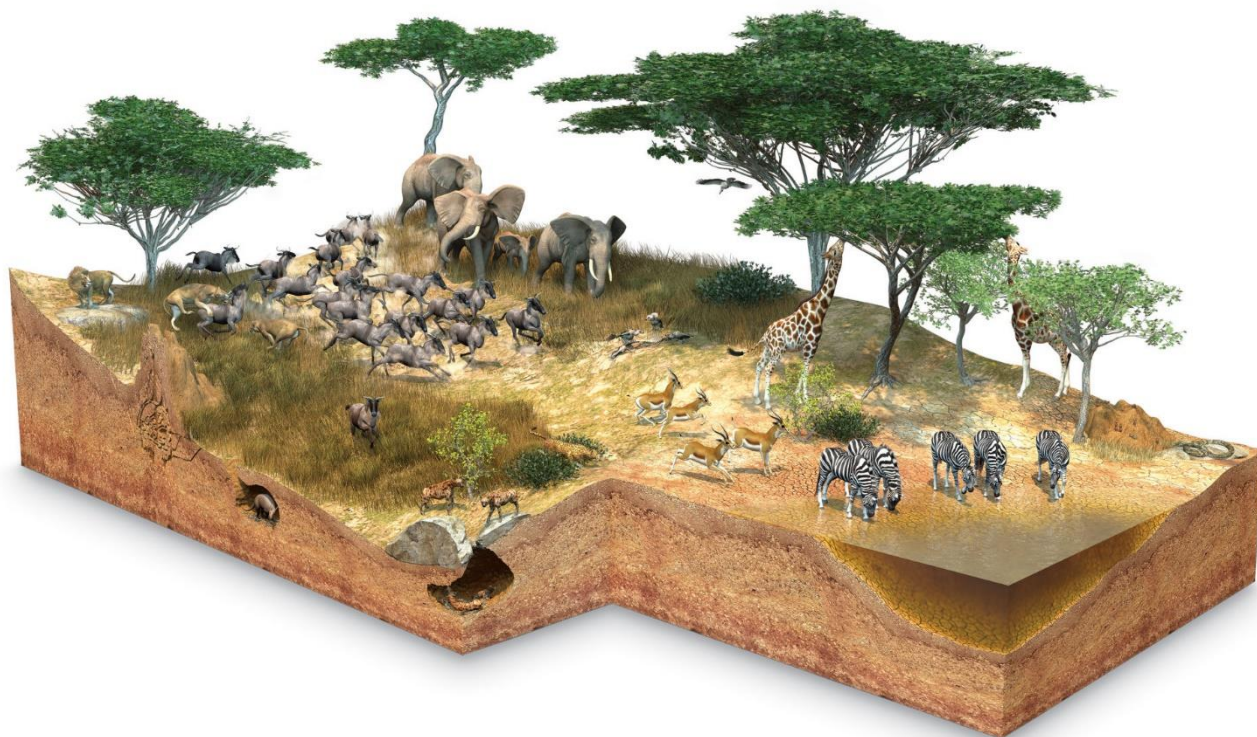

- A) Ustyurt B) Mirzacho'l C) Qizilqum D) Qarshi cho'li

3. Qaysi iqtisodiy rayon mamlakatimizda aholisining soniga ko'ra oxirgi o'rinda turadi?

- A) Janubiy B) Mirzacho'l C) Zarafshon D) Quyi Amudaryo

4. Quyidagi rasmni diqqat bilan kuzatib unda qaysi tabiat zonasi tasvirlanganini belgilang.

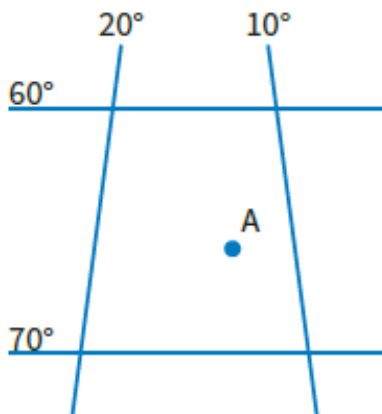

- A) sernam ekvatorial o'rmonlar zonasi B) mavsumiy nam tropik o'rmonlar zonasi
C) savannalar va siyrak o'rmonlar zonasi D) chala cho'l va cho'llar zonasi

5. Qaysi tabiat zonasida fasllar almashinmaydi?

- A) sernam ekvatorial o'rmonlar zonasi B) mavsumiy nam tropik o'rmonlar zonasi
C) savannalar va siyrak o'rmonlar zonasi D) chala cho'l va cho'llar zonasi

6. Quyidagi chizmada berilgan A nuqtaning geografik koordinatalarini qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A) 66° shimoliy kenglik va 13° sharqiy uzunlik B) 66° janubiy kenglik va 13° g'arbiy uzunlik
C) 66° shimoliy kenglik va 13° g'arbiy uzunlik D) 66° janubiy kenglik va 13° sharqiy uzunlik

7. Quyidagi masshtablardan qaysi biri eng kichik?

- A) 1:2000000 B) 1:200000 C) 1:1500000 D) 1:90000

8. Germaniyaning qaysi qismida asosan katoliklar yashaydi?

- A) shimolida B) janubida C) g'arbida D) sharqida

9. Shimoliy Amerikaning qaysi iqlim mintaqasi 40° sh. k. dan Meksika qo'ltig'i oralig'idagi hududlarni egallaydi?

- A) mo'tadil B) subtropik C) tropik D) subekvatorial

10. Muruntov oltin koni qaysi viloyatda joylashgan?

- A) Buxoro B) Farg'ona C) Samarqand D) Navoiy

2-qism: Har bir topshiriq 2,4 balldan baholanadi

11. O'zbekistonda aholi punkti shahar maqomini olishi uchun qanday talablarga javob berishi kerak?

- A) uning aholisi 5 ming va undan ko'p bo'lishi, yashayotgan aholining 2/3 qismi ishchi va xizmatchilar hamda ularning oilalaridan iborat bo'lishi
B) uning aholisi 7 ming va undan ko'p bo'lishi, yashayotgan aholining 2/5 qismi ishchi va xizmatchilar hamda ularning oilalaridan iborat bo'lishi
C) uning aholisi 7 ming va undan ko'p bo'lishi, yashayotgan aholining 2/3 qismi qishloq xo'jaligi xodimlari hamda ularning oilalaridan iborat bo'lishi
D) uning aholisi 7 ming va undan ko'p bo'lishi, yashayotgan aholining 2/3 qismi ishchi va xizmatchilar hamda ularning oilalaridan iborat bo'lishi

12. Mirzacho'l iqtisodiy rayonining qaysi qismida qorako'l qo'ylari boqiladi?

- A) janubi sharqidagi tog' yaylovlarida B) janubi g'arbidagi tog' yaylovlarida
C) shimoli g'arbidagi cho'l yaylovlarida D) shimoli sharqidagi cho'l yaylovlarida

13. Tabiiy gazdan azotli o'g'it va kimyoviy tola ishlab chiqaradigan zavodlar barpo etilgan shaharlar to'g'ri berilgan javobni belgilang.

A) Andijon va Namangan	B) Olmaliq va Angren
C) Toshkent va Samarqand	D) Farg'ona va Navoiy

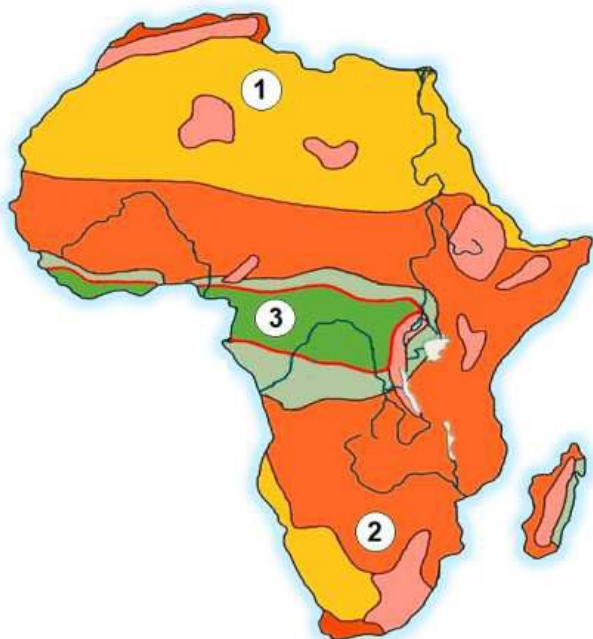
14. Qozog'iston qaysi tomonidan Kaspiy dengizi bilan chegaralanadi?

A) shimoli-g'arbiy	B) shimoli-sharqiy
C) janubi-g'arbiy	D) janubi-sharqiy

15. Musson shamollari qaysi hududlarda kuchli bo'ladi?

A) Shimoliy va G'arbiy Osiyoda	B) Shimoliy va Sharqiy Amerikada
C) Sharqiy va Janubiy Osiyoda	D) G'arbiy Afrikada

16. Quyidagi xaritada 2-raqam bilan ko'rsatilgan tabiat zonasiga xos xususiyatlar to'g'ri berilgan javobni belgilang.

- A) doimiy yashilligi, ko'p yarusliligi (qavatlilik) va juda qalinligi
B) kunduzi havo harorati 40–50°C bo'lsa, kechasi 0 °C ga pasayishi, buning natijasida tog' jinslarida darz va yoriqlar paydo bo'lib, kuchli parchalanishlar kuzatilishi
C) quruq va sernam fasllarning almashinishi, har yer-har yerda yakka daraxt yoki to'p-to'p daraxtlar, butazorlar, o'tloqlarning ko'pligi
D) yil bo'yi issiqlik va namlikning ko'pligi

17. Dunyo okeanining eng issiq suvi qayerda kuzatiladi?

A) Arabiston dengizida	B) Bengaliya qo'ltig'ida
C) Janubiy Xitoy dengizida	D) Fors qo'ltig'ida

18. Kil kanali qaysi dengizlarni tutashdirib turadi?

A) Norvegiya va Shimoliy	B) Norvegiya va Boltiq
C) Shimoliy va Boltiq	D) Shimoliy va Irlandiya

19. Sanoat rivojlanayotgan, tabiiy boyliklar o'zlashtirilayotgan joylarda vujudga kelgan shaharchalar jumlasiga qaysilar kiradi?

- A) Tomdibuloq, Iskandar, Yakkabog', Usmat, Zafar
B) Pomuq, Ko'kdala, Zomin, Xonqa, Vodil
C) Paxtaobod, Kegeyli, Shohimardon, Taxtako'pir, Shovot

D) Iskandar, Kegayli, Ulug'bek, G'ozg'on, Zomin

20. Quyidagilardan qaysi shaharda superfosfat, elektr mashinasozligi, to'qimachilik mashinasozligi zavodlari mavjud?

- A) Qo'qon B) Quvasoy C) Farg'ona D) Marg'ilon

21. Avstriyaning federativ davlat sifatida barpo etishda quyidagilardan qaysi sabab hisobga olingan?

- A) tarixiy rivojlanganlik xususiyatlari B) hududining benihoya kattaligi
C) hududining sochilib ketganligi D) aholisining ko'p millatliligi

22. Quyidagilardan Sharqiy Sibirning asosiy daryolari to'g'ri berilgan javobni belgilang.

1) Kolima; 2) Dnepr; 3) Mezen; 4) Ural; 5) Taz; 6) Xatanga; 7) Ob; 8) Kura.

- A) 3; 4; 5 B) 1; 7; C) 1; 6 D) 2; 6; 8

23. Matnni o'qing.

Bu ko'l chuqurligi 4 – 7 metr. Uning maydoni yog'in miqdori va Shari daryosining toshishiga qarab o'zgarib turadi. Ba'zan yomg'irlar davrida ko'l maydoni ikki barobar kengayadi. Qurg'oqchil davrda qirg'oqlari kichrayadi.

Matnda berilgan ma'lumotlar quyidagi rasmda qaysi raqam bilan belgilangan ko'lga oid ekanligini aniqlang.

- A) 3 B) 6 C) 7 D) 8

24. Quyidagilardan tekisliklar to'g'ri berilgan javobni belgilang.

1) O'rta Sibir; 2) Amazonka; 3) G'arbiy Sibir; 4) Braziliya; 5) And; 6) Kordilyera; 7) Sharqiy Yevropa; 8) Turon; 9) Tyanshan.

- A) 1; 3; 5 B) 1; 2; 9 C) 2; 4; 6 D) 2; 7; 8

25. Qaysi qit'a davlatlarida bolalar salmog'i qariyalarnikiga nisbatan past?

- A) Osiyoda B) Amerikada C) Afrikada D) Yevropada

3-qism: Har bir topshiriq 3,4 balldan baholanadi

26. Quyidagi xaritada ajratib ko'rsatilgan hududda qaysi jarayon KUCHLI rivojlanmoqda?

- A) urbanizatsiya B) depopulyatsiya C) botqoqlashish D) cho'llashish

27. Matnni o'qing.

Atom elektr stansiyalarining mamlakatda ishlab chiqarilayotgan elektr energiyasi tarkibidagi ulushi deyarli 80% ga teng. Bu jihatdan ushbu davlat dunyoda birinchi o'rinda turadi.

Matnda berilgan ma'lumotlar qaysi davlatga oid ekanligini aniqlang.

- A) AQSH B) Fransiya C) Rossiya D) Yaponiya

28. Matnni o'qing.

Viloyat aholisining 3/5 qismi qishloqda yashaydi. Butun aholi sonida mehnatga yaroqli kishilar salmog'i mamlakatdagi o'rtacha ko'rsatkichdan kam bo'lsa-da, lekin ishchi kuchlari iqtisodiyotni yuksaltirish uchun keragicha topiladi. Tabiiy sharoit va xo'jalik yuritishdagi tafovutlarga muvofiq aholi joylashuvida ham tafovut yaqqol ko'zga tashlanadi. Dehqonchilik qishloq xo'jaligi yalpi mahsulotining 75 foizini beradi.

Matnda berilgan ma'lumotlar qaysi viloyatga oid ekanligini aniqlang.

- A) Farg'ona B) Samarqand C) Andijon D) Qashqadaryo

29. AQSH hududidagi kontinental shtatlarning sharqiy va markaziy qismlari asosan qanday relyef shakllaridan iborat?

- A) tog'lardan B) botiqlardan C) qirlardan D) tekisliklardan

30. Matnni o'qing.

Mamlakat hududining 70% i tekisliklar bilan band bo'lib, mo'tadil, subarktika va arktika iqlim mintaqalarida joylashgan. Hududining 70% dan ortiq qismi dehqonchilik uchun agroiklimiy resurslar bilan yetarli darajada ta'minlanmagan.

Matnda berilgan ma'lumotlar qaysi davlatga oid ekanligini aniqlang.

- A) AQSH B) Kanada C) Rossiya D) Xitoy

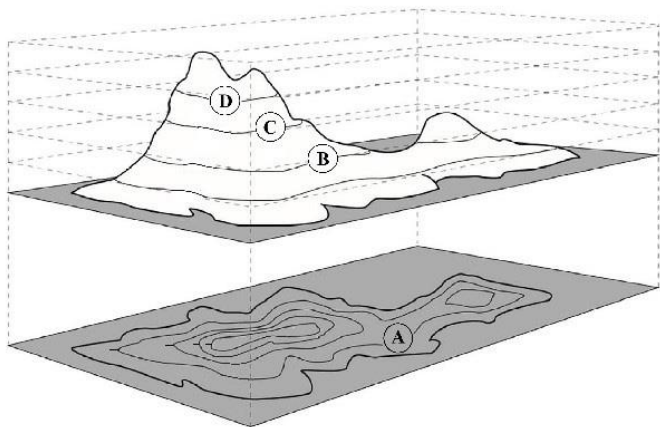
31. Quyidagilardan qaysi davlat ikkita okean akvatoriyasiga to'g'ridan to'g'ri chiqish yo'liga ega?

- A) Madagaskar B) Kosta-Rika C) Turkiya D) Myanma

32. Quyidagilardan qaysi davlatning qishloq xo'jaligi ko'proq subtropik dehqonchilikka ixtisoslashgan?

- A) Buyuk Britaniya B) Italiya C) Germaniya D) Fransiya

33. D nuqtada havo harorati $+2^{\circ}\text{C}$, A nuqtada havo bosimi 730 mm Hg, C nuqtaning mutlaq balandligi 900 m bo'lsa, B nuqtadagi havo haroratini aniqlang.

- A) $+4^{\circ}\text{C}$ B) $+7,6^{\circ}\text{C}$ C) $+3,6^{\circ}\text{C}$ D) $+5,6^{\circ}\text{C}$

34. Matnni o'qing.

Xomashyo bazasi boy va xilma-xil. Turli foydali qazilmalardan, ishlab chiqarish chiqindilaridan, yog'och, suv, hatto havodan foydalanadi. Turli xil xomashyolardan foydalanish imkoniyatining cheksizligi ushbu tarmoq sanoat korxonalarini hamma joyda qurishga imkon beradi. Biroq mazkur sanoat korxonalari energiya va suvni ko'p ishlatishi, ayniqsa, tabiatga jiddiy salbiy ta'sir ko'rsatishi sababidan ularni hamma joyda ham qurish maqbul bo'lavermaydi.

Matnda berilgan ma'lumotlar qaysi sanoat tarmog'iga oid ekanligini aniqlang.

- A) yog'ochni qayta ishlash sanoati B) qora metallurgiya
C) kimyo sanoati D) avtomobilsozlik

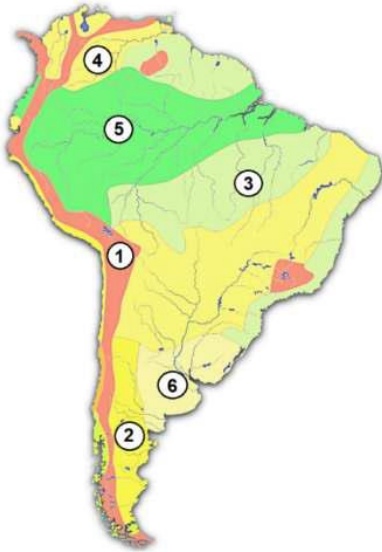
35. AQSH, Rossiya, Kanada, Xitoy, Saudiya Arabistoni davlatlari qanday transport tarmog'iga xos xususiyat bilan yetakchilik qilishadi?

- A) neft quvurlari uzunligi bo'yicha B) gaz quvurlari uzunligi bo'yicha
C) ichki suv transport yo'llari uzunligiga ko'ra D) avtomobil yo'llarining umumiy uzunligiga ko'ra

36. Matnni o'qing.

Bu zona nomi hindular tilida — “daraxtsiz yer” ma'nosini anglatadi. Sernam subtropik iqlim sharoitida hosildor qizil ferralit tuproqlar hosil bo'lgan. O'simliklari — o'tlar, ular orasida chalov, yovvoyi tariq va boshqalar ko'pchilikni tashkil qiladi. Lamaning bir necha turlari, qushlardan nandu tuyaqushi xos.

Matnda berilgan ma'lumotlar quyidagi xaritada qaysi raqam ostida ko'rsatilgan tabiat zonasiga oid ekanligini aniqlang.

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6

37. Germaniya, Italiya, Ukraina, Serbiya, Bolgariya, Yaponiya mamlakatlarini qanday umumiy demografik xususiyat birlashtiradi?

- A) demografik inqiroz jarayoni yuz bermoqda
B) “demografik portlash” jarayoni yuz bermoqda
C) aholisining yosh tarkibida bolalar salmog‘i eng yuqori darajaga ega mamlakatlar
D) aholisining jins tarkibida ayollar salmog‘i past mamlakatlar

38. Rasmda tasvirlangan ko‘lning 4-gorizontaliqa exolotdan yuborilgan tovush 8 sekundda qaytib kelsa, gorizont chiziqlar har necha metrdan o‘tkazilganligini aniqlang.

- A) 1000 m B) 1500 m C) 2000 m D) 2500 m

39. Quyidagilardan qaysi asosiy o‘zgarishlar arxey erasida sodir bo‘lgan?

- 1) toshko‘mir hosil bo‘lgan; 2) yosh tog‘lar shakllangan; 3) hozirgi keksa tog‘lar paydo bo‘lgan; 4) oddiy bakteriyalar paydo bo‘lgan; 5) iqlim mintaqalari shakllangan; 6) suvo‘tlar paydo bo‘lgan; 7) bahaybat dinozavrlar paydo bo‘lgan 8) tabiat zonalari shakllangan.

- A) 1; 5 B) 2; 8 C) 4; 6 D) 3; 7

40. Qaysi iqlim mintaqasida yoz issiq, seryomg‘ir, qish iliq, quruq iqlim xususiyatlariga ega?

- A) mo‘tadil B) subtropik C) tropik D) subekvatorial

